

Στατιστική ανάλυση στοιχείων επιχειρήσεων για την αξιολόγηση τελειόφοιτων σπουδαστών ΤΕΙ

Των Δρος Κων/νου ΑΛΑΦΟΔΗΜΟΥ, Καθηγητή ΤΕΙ Πειραιά,

Δρος Λαζάρου ΒΡΥΖΙΔΗ, Καθηγητή ΤΕΙ Πειραιά,

Δρος Χαραλάμπου ΙΩΑΝΝΙΔΗ, Λέκτορα Ε.Μ.Π.,

Δρος Κων/νου ΚΩΣΤΑΚΗ, Καθηγητή ΤΕΙ Πειραιά κ.ά.¹

Περίληψη

Στην εργασία αυτή² παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της Στατιστικής Ανάλυσης των διαθέσιμων στοιχείων, τα οποία συνελέγησαν στις Επιχειρήσεις που συνεργάστηκαν

1. Υπεύθυνος της Επιστημονικής Ομάδας του υπο-έργου «Δημιουργία Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (GIS) Τελειοφοιτών Σπουδαστών ΤΕΙ είναι ο Καθηγητής του ΤΕΙ Πειραιά Κων/νος Κωστάκης και Μέλη της Επιστημονικής Ομάδας οι: Αλαφοδήμος Κων/νος, Καθηγητής ΤΕΙ Πειραιά, Δρ Ιωαννίδης Χαραλάμπους, Δρ Αγρ.-Τοπογράφος Μηχαν., Λέκτορας ΕΜΠ, Κωστάκης Κων/νος, Καθηγητής ΤΕΙ Πειραιά, Υπεύθυνος Ομάδας Μελέτης, Κωστάκη Χαρά, Decision Science, MSc L.S.E., Λογοθέτης Κων/νος, Αγρ.-Τοπογράφος Μηχαν. ΕΜΠ, Πότισιου Χρυσή, Δρ. Αγρ.-Τοπογράφος Μηχαν. ΕΜΠ.

2. Στην εργασία αυτή παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του έργου, που υλοποιήθηκε με επκορήγηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΥΠΕΠΘ στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση ΕΠΕΑΕΚ, Ενέργεια 3, 4β. Οι φάσεις του έτους έχουν ως εξής:

Φάση 1η: Χρονική διάρκεια 11 μήνες, από 9/1996 ως 7/1997. Περιλαμβάνει:

Συλλογή προκαταρκτικών στοιχείων για τα ΤΕΙ της έρευνας.

Σχεδιασμό και προετοιμασία τριών τύπων ερωτηματολογίων.

Συμπλήρωση ερωτηματολογίων με δειγματοληπτική μέθοδο.

Στο στάδιο αυτό συνεργάστηκαν και οι Καθηγητές του ΤΕΙ Πειραιά: Αντωνίου Αντώνιος, Αλεξανδρόπουλος Αντώνιος, Μακρυγιάννης Αριστείδης, Αναστασάτος Διονύσιος, Παλιατσός Αθανάσιος, Κατωπόδης Επαμεινώντας, Πρεζεράκος Νικόλαος. Λογικό και φυσικό σχεδιασμό της Βάσης Δεδομένων.

Σχεδιασμό της δομής του GIS.

Φάση 2η: Χρονική διάρκεια 11 μήνες, από 9/1977 ως 7/1998. Περιλαμβάνει: Εισαγωγή των συλλεγέντων στοιχείων με τα ερωτηματολόγια στη Βάση Δεδομένων. Διασύνδεση της Βάσης Δεδομένων και του GIS. Ανάλυση των στοιχείων και πρώτα συμπεράσματα. Παραγωγή στατιστικών διαγραμμάτων από τα ποιοτικά δεδομένα. Παραγωγή χαρτών, από τα χωρικά δεδομένα.

Φάση 3η: Χρονική διάρκεια 4 μήνες, από 9/1998 ως 12/1998. Περιλαμβάνει: Επεξεργασία των προϊόντων (διαγραμμάτων και χαρτών). Διατύπωση συμπερασμάτων και προτάσεων.

Οι βασικοί στόχοι του υπο-έργου είναι: Η δημιουργία ενός συστήματος για εύκολη στατιστική ανάλυση των στοιχείων της Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.) και η διευκόλυνση της πρακτικής λειτουργίας της Π.Α. Ο εντοπισμός των κύριων προβλημάτων, που παρουσιάζονται κατά την εφαρμογή της Π.Α. Η διατύπωση προτάσεων για τη βελτίωση των προγραμμάτων σπουδών σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Η εφαρμογή για την δημιουργία του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (GIS) έγινε με στοιχεία της Π.Α. σπουδαστών από τρία (3) ΤΕΙ: του Πειραιά, της Αθήνας και της Χαλκίδας

στα πλαίσια της υλοποίησης του έργου «Πρακτική Άσκηση Σπουδαστών ΤΕΙ & Δημιουργία Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (GIS)». Ειδικότερα: Αναλύονται τα στοιχεία που αφορούν στους ασκούμενους σπουδαστές, γίνεται ανάλυση της αξιολόγησης των ασκουμένων από τις επιχειρήσεις, και, τέλος, αναλύονται οι κρίσεις και οι προτάσεις των υπευθύνων των επιχειρήσεων για το θεσμό της Πρακτικής Άσκησης και τα Προγράμματα Σπουδών.

1. Γενικά στοιχεία Έργου

Οι σπουδαστές των ΤΕΙ για την αποφοίτησή τους απαιτείται να πραγματοποιήσουν Πρακτική Άσκηση σε Επιχειρήσεις ή Οργανισμούς. Η Πρακτική Άσκηση πραγματοποιείται στο τέταρτο έτος σπουδών και μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων ειδικότητας.

2. Διαδικασία εκπόνησης

Η εργασία αυτή βασίζεται στην ανάλυση και επεξεργασία, με στατιστικά διαγράμματα των πληροφοριών, που περιέχονταν στις απαντήσεις του Ερωτηματολογίου Α³, που συντάχθηκε μετά από εμπεριστατωμένη ανάλυση των αναγκών και προβλημάτων του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.).

Η Π.Α. καθιερώθηκε για πρώτη φορά ως αναπόσπαστο τμήμα της φοίτησης των σπουδαστών ΤΕΙ στο νόμο-πλαίσιο 1404/1983, που αναφέρεται στη «Δομή και λειτουργία των ΤΕΙ». Με τον θεσμό αυτό γίνεται σύνδεση της θεωρητικής κατάρτισης και της πράξης, ουσιαστικά της εκπαίδευσης και της παραγωγής. Η Π.Α. αποσκοπεί:

Στην ενημέρωση των ασκουμένων για τη λειτουργία των μονάδων παραγωγής ή των σχετικών με το αντικείμενό τους υπηρεσιών, καθώς και την ενεργό συμμετοχή των ασκουμένων στις διαδικασίες και τις μεθόδους παραγωγής ή παροχής υπηρεσιών.

Στον συσχετισμό των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων, που αποκτήθηκαν κατά την μέχρι τώρα διάρκεια των σπουδών στο ΤΕΙ, με τα προβλήματα των χώρων εφαρμογής.

Στην επαφή των τμημάτων ειδικότητας με τους εργασιακούς χώρους για την δημιουργία αμφίδρομης μεταξύ τους σχέσης.

Συνεπώς, μέσα από την Π.Α., που είναι υποχρεωτική και εξάμηνης διάρκειας, ο σπουδαστής καλείται να αποκτήσει εμπειρίες, που να καλύπτουν το μεγαλύτερο δυνατό μέρος των γνωστικών αντικειμένων της ειδικότητάς του, να αποκτήσει άμεση εμπειρία των συγκεκριμένων προβλημάτων, που αντιμετωπίζει η παραγωγή και οι υπηρεσίες στον εργασιακό χώρο και μέσα στην πραγματικότητα της παραγωγής να συνειδητοποιήσει τις δυνατότητες και τις αδυναμίες του, να αναπτύξει τις δεξιότητές του και να αποκτήσει βαθύτερη κατανόηση των σχέσεων και συσχετίσεων που αναπτύσσονται μέσα στον εργασιακό χώρο. Επίσης, να διαπιστώσει πόσο η επαγγελματική κατάρτιση, που κατά τη φοίτησή του στα ΤΕΙ είναι σχετική ή άσχετη με τις απαιτήσεις της παραγωγής. Είναι λοιπόν σαφές, ότι ο ασκούμενος, πρέπει να απασχολείται σε όλα τα αντικείμενα με τέτοιο τρόπο,

που να προωθείται η διαδικασία μάθησης στην ειδικότητά του και να μην ετεροαπασχολείται στους χώρους εργασίας. Η Π.Α. πραγματοποιείται τόσο στον Δημόσιο, όσο και στον Ιδιωτικό Τομέα, μετά από σχετικό προγραμματισμό κα σχεδιασμό.

Με βάση αυτούς τους βασικούς άξονες διαμορφώθηκαν τα ερωτηματολόγια τύπου (Α), (Β), (Γ) - δίνονται στο Παράρτημα Ι της Τελικής Έκθεσης, που αφορούσαν:

Ερωτηματολόγιο Α: Τις Επιχειρήσεις, που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Π.Α. Απαντήθηκε από τους υπεύθυνους 107 Επιχειρήσεων, του Δημοσίου και του Ιδιωτικού Τομέα, όπου (την συγκεκριμένη χρονική περίοδο) απασχόλουνταν 236 σπουδαστές για Π.Α.

Το ερωτηματολόγιο αυτό περιέχει συνολικά 27 ερωτήσεις (εκτός των στοιχείων του προσώπου, που απαντά) και είναι χωρισμένο σε πέντε μέρη, με αντικείμενα:

Στοιχεία προσώπου που συμπληρώνει το ερωτηματολόγιο.

Στοιχεία του εργασιακού χώρου (4 ερωτήσεις).

Στοιχεία σχετικά με τους ασκούμενους (4 ερωτήσεις).

Αξιολόγηση ασκούμενων (12 ερωτήσεις).

Κρίσεις-προτάσεις (7 ερωτήσεις).

Ερωτηματολόγιο Β: Τους σπουδαστές των ΤΕΙ της έρευνας.

Ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν από τους σπουδαστές, που ολοκλήρωσαν την Π.Α. τα έτη 1996 και 1997.

Το δείγμα αποτέλεσαν 300 σπουδαστές και ειδικότερα:

- 164 σπουδαστές από 10 Τμήματα του ΤΕΙ Πειραιά.

- 110 σπουδαστές από 14 Τμήματα του ΤΕΙ Αθήνας.

- 26 σπουδαστές από 2 Τμήματα του ΤΕΙ Χαλκίδας.

Το ερωτηματολόγιο αυτό περιέχει συνολικά 48 ερωτήσεις και είναι χωρισμένο σε τέσσερα μέρη, με αντικείμενα:

Στοιχεία του σπουδαστή (11 ερωτήσεις).

Στοιχεία της επιχείρησης/φορέα (7 ερωτήσεις).

Κρίσεις-απόψεις για την Π.Α. (16 ερωτήσεις).

Κρίσεις-απόψεις για την επιχείρηση (14 ερωτήσεις).

Ερωτηματολόγιο Γ: Τους Επόπτες των ΤΕΙ, υπεύθυνους για την Π.Α.

Απαντήθηκε από 32 Επόπτες και συγκεκριμένα: 19 του ΤΕΙ Πειραιά, 7 του ΤΕΙ Αθήνας και 6 του ΤΕΙ Χαλκίδας.

Το ερωτηματολόγιο αυτό περιέχει συνολικά 14 ερωτήσεις και είναι χωρισμένο σε δύο μέρη, με αντικείμενα:

Στοιχεία του επόπτη (2 ερωτήσεις).

Κρίσεις-απόψεις για την Π.Α. (12 ερωτήσεις).

Η ανάλυση των απαντήσεων στα Ερωτηματολόγια έγινε με την εισαγωγή τους σε σχεσιακή Βάση Δεδομένων, την ACCESS 97 σε περιβάλλον Windows 95.

Για κάθε ένα από τα Ερωτηματολόγια σχεδιάστηκε στην ACCESS ο ομώνυμος πίνακας (TABLE) και η αντίστοιχη φόρμα εισαγωγής δεδομένων (FORM). Συγκεκριμένα δημιουργήθηκαν, μετά από στατιστική επεξεργασία των στοιχείων του ερωτηματολογίου

ου, 14 διαγράμματα σε μορφή ραβδογράμματα (μπάρες) και κυκλικά διαγράμματα (πίτες), που παρατίθενται στον Πίνακα 1.

3. Ανάλυση ερωτηματολογίου

Τα δύο πρώτα μέρη του Ερωτηματολογίου είναι απαραίτητα για τον καθορισμό της ταυτότητας της έρευνας.

Το Α' μέρος περιλαμβάνει στα στοιχεία του εργαζόμενου στην Επιχείρηση που είναι υπεύθυνος για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου: ονοματεπώνυμο, τηλέφωνο-fax, ειδικότητα και θέση στην Επιχείρηση. Αφορά τη διασφάλιση της ακρίβειας και αξιοπιστίας των απαντήσεων των λοιπών μερών του ερωτηματολογίου.

Το Β' μέρος αφορά στα στοιχεία του συγκεκριμένου εργασιακού χώρου της Επιχείρησης. Περιλαμβάνει την ονομασία, τη διεύθυνση και το είδος της, καθώς και τον αριθμό του προσωπικού της όταν ανήκει στον ιδιωτικό τομέα.

Το Γ' μέρος αναφέρεται σε στοιχεία σχετικά με τους ασκούμενους σπουδαστές. Ανά ερώτηση, τα βασικά εξαγόμενα συμπεράσματα από τις δοθείσες απαντήσεις είναι:

Αριθμός απασχολούμενων σπουδαστών ανά Τμήμα ΤΕΙ:

Στο Σχήμα 1 απεικονίζεται, σε διάγραμμα με οριζόντιες μπάρες, ο αριθμός των σπουδαστών από κάθε Τμήμα των τριών ΤΕΙ, που απασχολούνται στις συγκεκριμένες (107) Επιχειρήσεις, την περίοδο, που συμπληρώθηκε το Ερωτηματολόγιο. Δίνεται μία εικόνα της ποικιλίας των επιχειρήσεων, που συμμετέχουν στην έρευνα, καθώς σ' αυτές εκπονούν Π.Α. σπουδαστές (από 1 ως 31 για κάθε Τμήμα) από 8 Τμήματα του ΤΕΙ Πειραιά, 8 Τμήματα του ΤΕΙ Αθήνας και 4 Τμήματα του ΤΕΙ Χαλκίδας.

Το σύνολο των ιδιωτικών επιχειρήσεων απασχολούν από έναν σπουδαστή, ενώ στους Δημόσιους φορείς απασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι του ενός σπουδαστές και διαφορετικών ειδικοτήτων.

Διαδικασία επιλογής των σπουδαστών από την Επιχείρηση:

Οι βασικοί τρόποι επιλογής είναι τρεις: κατόπιν επικοινωνίας με τους ίδιους τους σπουδαστές, σε ποσοστό 44.5% κατόπιν επικοινωνίας με Διδακτικό Προσωπικό του κάθε ΤΕΙ, σε ποσοστό 27.7% και με επικοινωνία με τις Γραμματείες των Τμημάτων των ΤΕΙ, σε ποσοστό 24.4%.

Φαίνεται, ότι υπάρχει μεγάλο περιθώριο βελτίωσης της δυνατότητας, που έχουν οι Υπηρεσίες των ΤΕΙ για διασφάλιση θέσεων Π.Α. στους ενδιαφερόμενους σπουδαστές και Επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, η δραστηριοποίηση των δημιουργηθέντων Γραφείων Διασύνδεσης μπορεί να συμβάλει θετικά σ' αυτόν τον τομέα.

Αριθμός ετών που απασχολεί η Επιχείρηση σπουδαστές για Π.Α.:

Το 46% των Επιχειρήσεων απασχολεί για 2 ή λιγότερα χρόνια σπουδαστές για την εκτέλεση Π.Α. (13% λιγότερο από 1 χρόνο, 33% για 1 ή 2 χρόνια), ενώ μόνο το 5% των Επιχειρήσεων έχει ενσωματώσει τον θεσμό της Π.Α. στον τρόπο λειτουργίας τους, αφού απασχολεί σπουδαστές για περισσότερα από 10 χρόνια. Στα ενδιάμεσα στάδια βρίσκονται: το 30% των Επιχειρήσεων με 3-5 χρόνια απασχόλησης και το 19% αυτών με 6-10 χρόνια απασχόλησης. Στο Σχήμα 2 απεικονίζονται τα στοιχεία των απαντήσεων σε διάγραμμα με κατακόρυφες μπάρες.

Τα στοιχεία δείχνουν, ότι οι περισσότερες από τις Επιχειρήσεις που δέχονται σπουδαστές για εκπόνηση Π.Α., μένουν ικανοποιημένες από το αποτέλεσμα και συνεχίζουν τη σχετική συνεργασία.

Λόγοι ένταξης της Επιχείρησης στο Πρόγραμμα Π.Α. σπουδαστών:

Συνήθως συντρέχουν περισσότεροι του ενός λόγοι, με συχνότητα επίκλησης των κυριότερων από αυτούς (όπως καταγράφηκαν στο ερωτηματολόγιο): την προσπάθεια ανεύρεσης νέου προσωπικού, σε ποσοστό 23.5%, την ικανοποίηση από προηγούμενη απασχόληση σπουδαστών σε 20%, και την οικονομικότερη επιλογή, σε ποσοστό 18%.

Στο Σχήμα 3 απεικονίζονται σε κατάλληλο διάγραμμα (σε ποσοστά απαντήσεων) οι 7 κυριότεροι λόγοι.

Τα ευρήματα αυτής της ερώτησης δεν βρίσκονται σε πλήρη ακολουθία με τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την προηγούμενη ερώτηση.

Το Δ' μέρος του Ερωτηματολογίου αναφέρεται σε θέματα αξιολόγησης των ασκουμένων από την Επιχείρηση. Ανά ερώτηση τα βασικά εξαγόμενα είναι:

Χρονική διάρκεια Π.Α.:

Σε ποσοστό 75% οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων πιστεύουν, ότι η νομοθετημένη διάρκεια των 6 μηνών για την Π.Α. είναι ικανοποιητικός χρόνος για την εκπλήρωση των στόχων της. Υπάρχει πάντως ποσοστό 23% που θεωρεί ως ενδεδειγμένη χρονική διάρκεια της Π.Α. τους 12 μήνες.

Βαθμός ικανοποίησης από τις γνώσεις των σπουδαστών:

Το επίπεδο των θεωρητικών γνώσεων των σπουδαστών κρίνεται ικανοποιητικότερο από το επίπεδο των τεχνικών γνώσεών τους, γεγονός αναμενόμενο αφού ένας βασικός στόχος της Π.Α. είναι η μεγαλύτερη ενασχόληση των σπουδαστών με τεχνικά θέματα. Γενικά οι γνώσεις που ήδη διαθέτουν οι ασκούμενοι κρίνονται άνω του μετρίου σε ποσοστά μεγαλύτερα του 85% και καθόλου ικανοποιητικές σε ποσοστά της τάξης του 1%.

Στο Σχήμα 4 δίνεται η εικόνα των απαντήσεων σε διπλό διάγραμμα με κατακόρυφες μπάρες.

Τομέας όπου έχουν ελλείψεις οι σπουδαστές:

Οι απαντήσεις ποικίλουν, ανάλογα με την ειδικότητα των σπουδαστών και το είδος της Επιχείρησης. Δεν μπορούν να εξαχθούν συγκεκριμένα συμπεράσματα από το υπάρχον δείγμα.

Βαθμός ικανοποίησης από την επαγγελματική απόδοση των σπουδαστών:

Σε αρμονία με τις απαντήσεις για τις γνώσεις των σπουδαστών, ο βαθμός ικανοποίησης για την επαγγελματική απόδοση των ασκουμένων είναι ιδιαίτερα ψηλός. Τρεις μόνον Επιχειρήσεις δήλωσαν λίγο ή καθόλου ικανοποιημένες από την απόδοσή τους. Προφανώς το αποτέλεσμα αυτό σχετίζεται και με το είδος της εργασίας που εκπόνησαν οι ασκούμενοι κατά τη διάρκεια της Π.Α.

Στο Σχήμα 5 δίνονται τα αποτελέσματα των απαντήσεων, με μορφή πίτας.

Χρησιμότητα ασκουμένων για τη λειτουργία της Επιχείρησης:

Σε ποσοστό μεγαλύτερο του 90% οι επιχειρήσεις δηλώνουν, ότι οι ασκούμενοι στο πλαίσιο της Π.Α. είναι πολύ ή αρκετά χρήσιμοι και μόνον το 2% των επιχειρήσεων θεωρούν ότι δεν ήταν καθόλου χρήσιμοι στη λειτουργία τους.

Στο Σχήμα 6 δίνονται τα αποτελέσματα, με μορφή κυκλικού διαγράμματος (πίτας).

Οι απαντήσεις αυτές, όπως και του προηγούμενου ερωτήματος, είναι τόσο ευνοϊκές για την απόδοση και χρησιμότητα των σπουδαστών, που οδηγούν σε αμφιβολίες για την αντικειμενικότητά τους.

Αποδοτικότητα σπουδαστών ανάλογα με το Λύκειο αποφοίτησής τους:

Στο Σχήμα 7 δίνονται τα αποτελέσματα, με μορφή πίτας. Αποδεικνύεται, ότι η απόδοση και οι γνώσεις των σπουδαστών κατά την Π.Α. δεν εξαρτώνται άμεσα από το Λύκειο (Γενικό ή Τεχνικό) αποφοίτησής τους. Οι όποιες δήποτε διαφορές υπήρχαν εξομαλύνονται κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στα ΤΕΙ.

Ποσοστό πραγματικού χρόνου απασχόλησης σπουδαστών κατά το ωράριο εργασίας τους:

Περίπου το 50% των επιχειρήσεων δηλώνουν, ότι γίνεται πλήρης αξιοποίηση του ωραρίου εργασίας των ασκουμένων, ενώ μόνον το 4% των επιχειρήσεων δηλώνουν, ότι ο πραγματικός χρόνος απασχόλησης των ασκουμένων στην εργασία τους είναι μικρότερος του 50% του ωραρίου.

Στο Σχήμα 8 δίνονται τα αποτελέσματα, με μορφή πίτας.

Σχέση ειδικότητας σπουδαστών με την εργασία τους κατά την Π.Α.:

Σύμφωνα με τις απαντήσεις, το 72% των επιχειρήσεων θεωρούν, ότι είναι απόλυτα εναρμονισμένη η ειδικότητα των σπουδαστών με το αντικείμενο της εργασίας τους κατά την Π.Α. Σε ποσοτό 27% θεωρείται ότι υπάρχει μερική εναρμόνιση, ενώ σε μία μόνον επιχείρηση η απασχόληση των σπουδαστών κρίνεται άσχετη με την ειδικότητά τους. Τα στατιστικά στοιχεία απεικονίζονται με μορφή πίτας, στο Σχήμα 9.

Αντικείμενο εργασίας ασκουμένων κατά την Π.Α.:

Εξειδικεύεται με δύο ερωτήσεις (No IV 9 και IV 10 του Ερωτηματολογίου). Συγκεκριμένα:

Το 73% των απαντήσεων δηλώνουν, ότι εκπληρώνεται η επιταγή του νόμου για ενημέρωση των ασκουμένων σχετικά με όλες τις δραστηριότητες και τα τμήματα της Επιχείρησης και το 52%, ότι παρέχεται η δυνατότητα για απασχόλησή τους σε περισσότερες από μία θέσεις εργασίας.

Αντίθετα, το 27% των απαντήσεων δηλώνουν, ότι οι ασκούμενοι περιορίζονται αποκλειστικά στο αντικείμενο των συγκεκριμένων θέσεων εργασίας τους, που σε ποσοστό 48% είναι μία και η ίδια σε όλη τη διάρκεια της Π.Α.

Τα ευρήματα αυτά χρήζουν περαιτέρω ανάλυσης για την εύρεση τρόπων καλύτερης εκπλήρωσης των στόχων της Π.Α.

Συνεργασία με τους σπουδαστές μετά την αποφοίτησή τους:

Το σύνολο σχεδόν των Επιχειρήσεων εκδήλωσαν το ενδιαφέρον τους για πιθανή μελλοντική επαγγελματική συνεργασία με τους συγκεκριμένους σπουδαστές που ασχολήθηκαν κατά την Π.Α.. Πολύ μικρό ποσοστό Επιχειρήσεων έδωσαν αρνητική απάντηση (αυτές που δεν έκριναν καθόλου ικανοποιητικό το επίπεδο γνώσεων των σπουδαστών και τη χρησιμότητά τους για τη λειτουργία της επιχείρησης).

Στο Σχήμα 10 απεικονίζονται τα αποτελέσματα (σε συνδυασμό με αυτά της επόμενης ερώτησης) με μορφή πίτας.

Συνεργασία με τα ΤΕΙ στο πρόγραμμα της Π.Α.:

Το 93% των Επιχειρήσεων επιθυμεί τη συνέχιση της συνεργασίας με τα ΤΕΙ, στηρίζοντας τον θεσμό της Π.Α. και ενισχύοντας την πεποίθηση, ότι λειτουργεί προς όφελος τόσο των σπουδαστών όσο και των επιχειρήσεων.

Στο Σχήμα 10 απεικονίζονται τα αποτελέσματα (σε συνδυασμό με αυτά της επόμενης ερώτησης) με μορφή πίτας.

Το Ε' και τελευταίο μέρος του Ερωτηματολογίου αφορά κρίσεις και προτάσεις των Επιχειρήσεων. Ανά ερώτηση τα βασικά εξαγόμενα είναι:

Χρησιμότητα της Π.Α. για τους σπουδαστές:

Σε ποσοστά μεγαλύτερα του 95% κρίνεται χρήσιμος ο θεσμός της Π.Α. τόσο για την ενημέρωση των σπουδαστών σχετικά με την λειτουργία των μονάδων παραγωγής ή των υπηρεσιών (ανάλογα με την ειδικότητά τους), όσο και για το συσχετισμό των γνώσεών τους με την καθημερινή πρακτική στους εργασιακούς χώρους.

Κατάλληλος χρόνος εκπόνησης της Π.Α.:

Σύμφωνα με το 85% των απαντήσεων η Π.Α. πρέπει να εκπονείται κατά το τελευταίο έτος των σπουδών. Μόνο το 15% κρίνει ως καταλληλότερο χρόνο κατά τη διάρκεια του 2ου ή του 1ου έτους σπουδών στα ΤΕΙ.

Στο Σχήμα 11 απεικονίζονται τα αποτελέσματα με μορφή πίτας.

Πρόσθετη εξειδικευμένη εκπαίδευση των σπουδαστών μετά την Π.Α.:

Σε ποσοστό 19% οι Επιχειρήσεις πιστεύουν, ότι πρέπει υποχρεωτικά οι σπουδαστές να ακολουθούν μία πρόσθετη περίοδο εξειδίκευσης πριν από την ολοκλήρωση των σπουδών τους στα ΤΕΙ. Αντίθετα, το 81% κρίνει, ότι μπορεί να παρέχεται προαιρετικά αυτή η δυνατότητα (με αντίστοιχη απόκτηση πιστοποιητικού εξειδίκευσης), ενισχύοντας την άποψη ότι είναι ικανοποιητικές οι γνώσεις και εμπειρίες που αποκτούν οι απόφοιτοι των ΤΕΙ, με την ισχύουσα διαδικασία.

Τα αποτελέσματα δίνονται στο Σχήμα 12 με μορφή πίτας.

Επισκέψεις των σπουδαστών σε επιχειρήσεις πριν την Π.Α.:

Το 89% των Επιχειρήσεων κρίνει σκόπιμη την οργάνωση επισκέψεων των σπουδαστών, σε παρεμφερείς με την ειδικότητά τους επιχειρήσεις, κατά τη διάρκεια των πρώτων χρόνων των σπουδών τους, ώστε να έχουν καλύτερη δυνατότητα επιλογής για την Π.Α. Το ποσοστό των αρνητικών απαντήσεων φθάνει το 6.5%, ενώ ποσοστό 4.5% δεν απάντησε.

Ενημερωτικές διαλέξεις στα ΤΕΙ από στελέχη των Επιχειρήσεων:

Απάντηση έδωσε το 86% των ερωτηθέντων και από αυτούς τα ποσοστά των θετικών και αρνητικών απαντήσεων είναι τελείως μοιρασμένα. Το υψηλό ποσοστό των αρνήσεων είναι εντυπωσιακό αναλογιζόμενοι την γενικόλογη διατύπωση της ερώτησης («θα θέλατε εσείς ή κάποιος από την Επιχείρησή σας να δίνει κατά καιρούς ενημερωτικές διαλέξεις στα ΤΕΙ;»). Στο Σχήμα 13 δίνονται τα στατιστικά στοιχεία, με μορφή διαγράμματος με μπάρες.

Στελέχωση της Επιχείρησης με αποφοίτους των ΤΕΙ:

Σε ποσοστό 80% οι Επιχειρήσεις δέχονται, ότι είναι απαραίτητη η απασχόληση αποφοίτων των ΤΕΙ για την αποδοτικότερη λειτουργία τους.

Στο Σχήμα 14 δίνονται στατιστικά στοιχεία, με μορφή κυκλικού διαγράμματος.

4. Παράρτημα 1

I. Στοιχεία εκπροσώπου που συμπληρώνει το Ερωτηματολόγιο

1. Προσωπικά στοιχεία
Επώνυμο
Όνομα
Τηλέφωνο Fax
Ειδικότητα
Θέση στην επιχείρηση
2. Έχετε άμεση σχέση με τους ασκούμενους Σπουδαστές;
☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ

II. Στοιχεία Εργασιακού Χώρου

1. Ονομασία
(Επωνυμία Επιχείρησης, Όνομα Οργανισμού - Φορέα - Διεύθυνσης)
2. Διεύθυνση
(οδός, αριθμός Πόλη, Ταχ. Κώδικας)
3. Είδος Επιχείρησης
(Αντικείμενο - Ειδικότητα)
4. Αριθμός Προσωπικού
(σε περίπτωση Επιχείρησης)

III. Στοιχεία σχετικά με τους Ασκούμενους

1. Αναφέρετε τον αριθμό των Σπουδαστών που απασχολείτε για Πρακτική Εξάσκηση από κάθε ΤΕΙ:

ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ	ΤΜΗΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ
ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ	ΤΜΗΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ
ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΑΣ	ΤΜΗΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

2. Πόσα χρόνια απασχολείτε σπουδαστές των ΤΕΙ για Πρακτική Άσκηση; ☐
3. Ποιά είναι η διαδικασία επιλογής των Σπουδαστών;
☐ Επικοινωνία με Διδακτικό Προσωπικό των ΤΕΙ
☐ Επικοινωνία με τους ίδιους τους σπουδαστές
☐ Άλλη (περιγράψτε)
.....
4. Ποιοί είναι οι λόγοι που σας οδήγησαν στην ένταξή σας στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης Σπουδαστών ΤΕΙ;
☐ Ανεύρεση νέου προσωπικού
☐ Εποχικότητα ορισμένων εργασιών
☐ Περιστασιακός φόρος εργασίας
☐ Οικονομικότερη επιλογή
☐ Ικανοποίηση από προηγούμενη απασχόληση Σπουδαστών
☐ Συγκεκριμένο μοντέλο λειτουργίας Επιχείρησης
☐ Άλλο (περιγράψτε)
.....

IV. Αξιολόγηση Ασκουμένων

1. Η χρονική διάρκεια των 6 μηνών είναι ικανοποιητική για Πρακτική Άσκηση των Σπουδαστών;
☐ ΝΑΙ
☐ ΟΧΙ γιατί κρίνετε ότι ενδεδειγμένη χρονική διάρκεια θα ήταν
2. Είστε ικανοποιημένοι από τις γνώσεις των Σπουδαστών που απασχολείτε;
 Σε Τεχνικό επίπεδο
☐ ΠΟΛΥ ☐ ΜΕΤΡΙΑ ☐ ΛΙΓΟ ☐ ΚΑΘΟΛΟΥ
 Σε Θεωρητικό επίπεδο
☐ ΠΟΛΥ ☐ ΜΕΤΡΙΑ ☐ ΛΙΓΟ ☐ ΚΑΘΟΛΟΥ
3. Σε ποιό τομέα πιστεύετε ότι έχουν ελλείψεις οι Σπουδαστές;

4. Είστε ικανοποιημένοι από την Επαγγελματική απόδοση των Σπουδαστών που απασχολείτε;
☐ ΠΟΛΥ ☐ ΜΕΤΡΙΑ ☐ ΛΙΓΟ ☐ ΚΑΘΟΛΟΥ
5. Οι ασκούμενοι Σπουδαστές είναι χρήσιμοι για τη λειτουργία της Επιχείρησής σας;
☐ ΠΟΛΥ ☐ ΜΕΤΡΙΑ ☐ ΛΙΓΟ ☐ ΚΑΘΟΛΟΥ
6. Ποιοί Σπουδαστές ΤΕΙ είναι αποδοτικότεροι;
☐ Οι απόφοιτοι Τεχνικών Λυκείων
☐ Οι απόφοιτοι Γενικών Λυκείων
☐ Δεν υπάρχει διαφορά
7. Ποιό είναι το ποσοστό πραγματικού χρόνου απασχόλησης των Σπουδαστών κατά το ωράριο εργασίας τους;
☐ 100%
☐ Μεγαλύτερο του 50%
☐ Μικρότερο του 50%
8. Η εργασία που παρέχουν οι Σπουδαστές στην Επιχείρηση έχει σχέση με την ειδικότητά τους;
☐ ΑΠΟΛΥΤΗ ☐ ΜΕΡΙΚΗ ☐ ΚΑΘΟΛΟΥ
9. Οι ασκούμενοι Σπουδαστές
☐ περιορίζονται στο αντικείμενο της συγκεκριμένης θέσης εργασίας τους;
☐ ενημερώνονται γενικά για τις δραστηριότητες και τα τμήματα της Επιχείρησης;
10. Κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης οι Σπουδαστές
☐ παραμένουν στην ίδια θέση εργασίας;
☐ δίνεται η δυνατότητα μετακίνησης και σε άλλη θέση εργασίας;
11. Θα σας ενδιέφερε η μελλοντική επαγγελματική συνεργασία με τους συγκεκριμένους Σπουδαστές που απασχολείτε όταν αυτοί αποφοιτήσουν από τα ΤΕΙ;
☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ

Aristidis CHRYSSANTHIS

MARKETING and R and D INTEGRATION

University of STRATHCLYDE

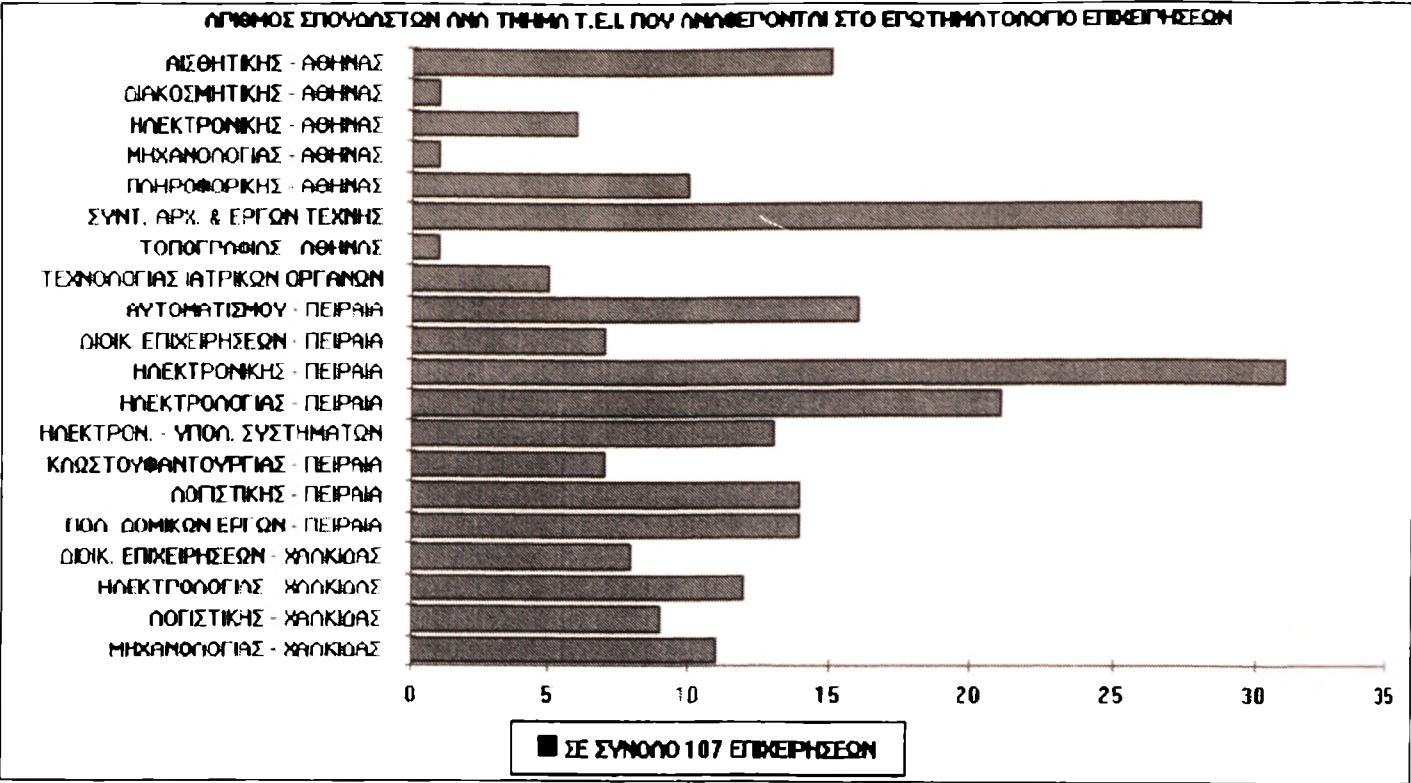
Glasgow, 2000

V. Κρίσεις και Προτάσεις

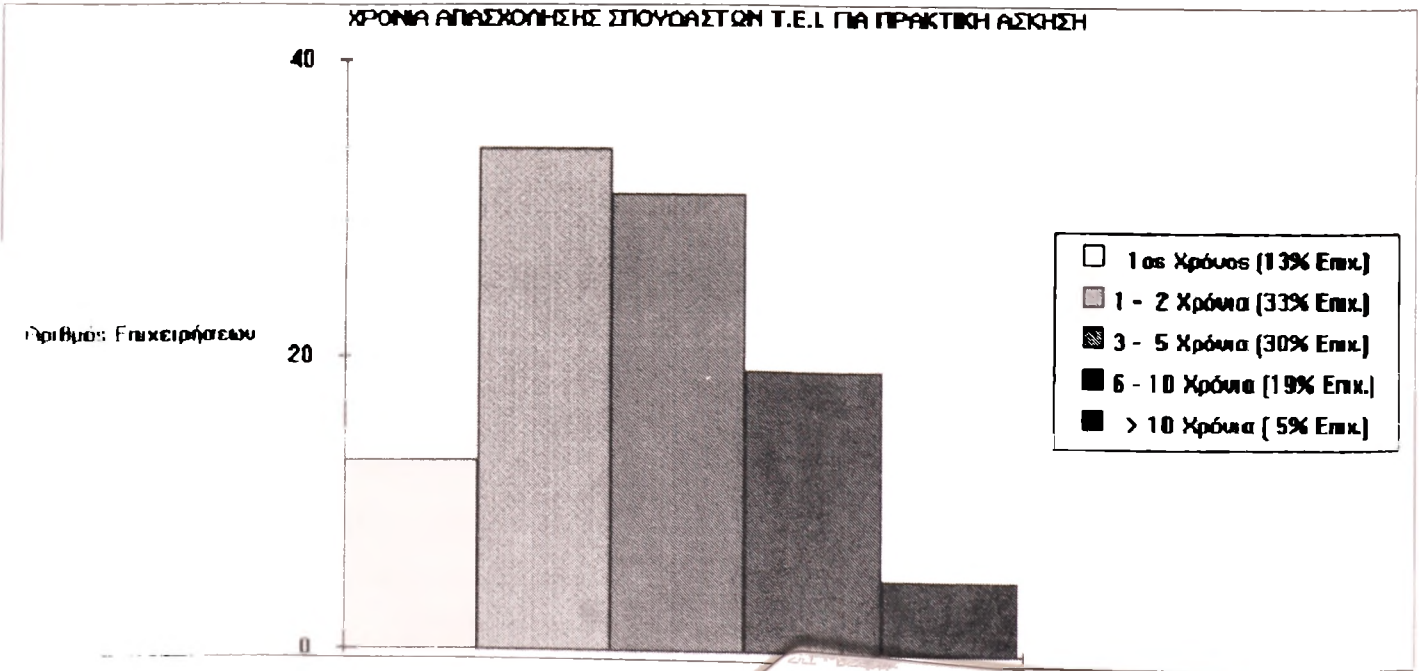
1. Ο θεσμός της Π.Α. είναι χρήσιμος για τους σπουδαστές
 - α. στην ενημέρωσή τους για την λειτουργία των μονάδων παραγωγής ή των υπηρεσιών;
☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ
 - β. στο συσχετισμό των γνώσεών τους (θεωρητικών και τεχνικών) με την πρακτική;
☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ
2. Πιστεύετε ότι η Πρακτική Άσκηση των Σπουδαστών ΤΕΙ πρέπει να γίνεται:
☐ στο τελευταίο έτος των σπουδών τους
☐ σε νωρίτερο στάδιο των σπουδών τους
3. Θα κρίνατε σκόπιμο να γίνονται επισκέψεις των σπουδαστών σε Επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια των σπουδών τους προκειμένου να έχουν καλύτερη δυνατότητα επιλογής για την Πρακτική Άσκηση;
☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ
4. Θα θέλατε εσείς ή κάποιος από την Επιχείρησή σας να δίνει κατά καιρούς ενημερωτικές διαλέξεις στα ΤΕΙ;
☐ ΝΑΙ (δώστε σε τίτλους (2) βασικά θέματα τέτοιων διαλέξεων)
☐ ΟΧΙ
5. Πιστεύετε πως είναι απαραίτητη η στελέχωση της Επιχείρησής σας με αποφοίτους των ΤΕΙ για αποδοτικότερη λειτουργία της;
☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ
6. Συμπληρώστε ο,τιδήποτε επιπρόσθετο θέλετε.
.....

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι
Διαγράμματα Ερωτηματολογίου Α

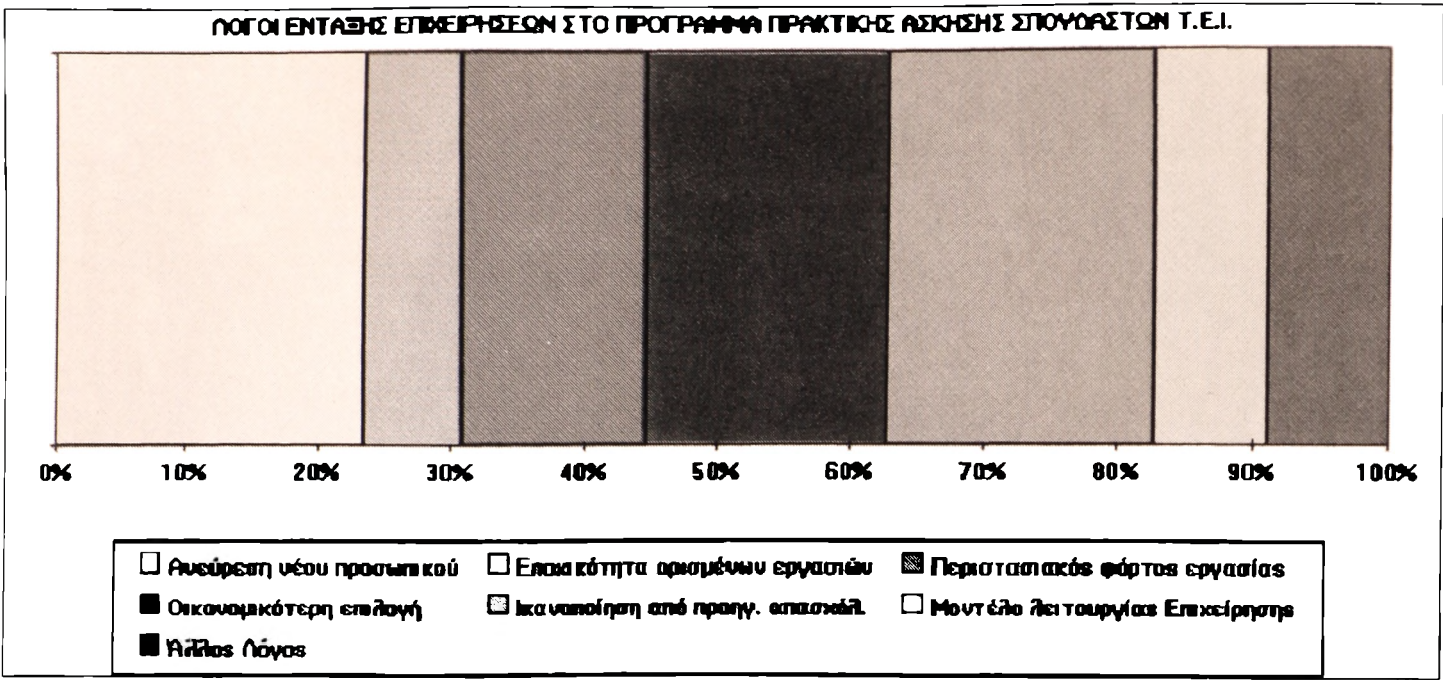
Σχήμα 1

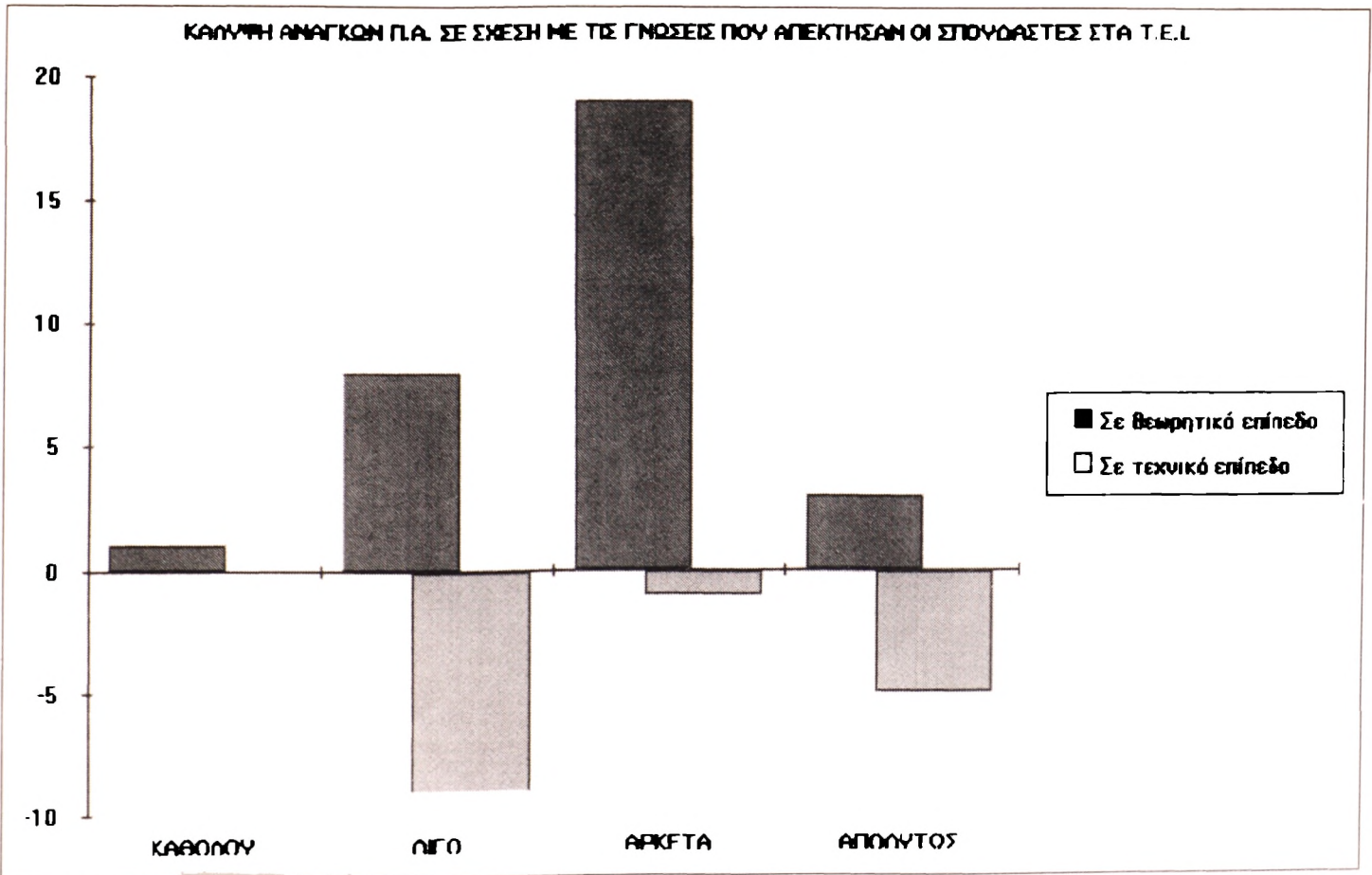
Σχήμα 2

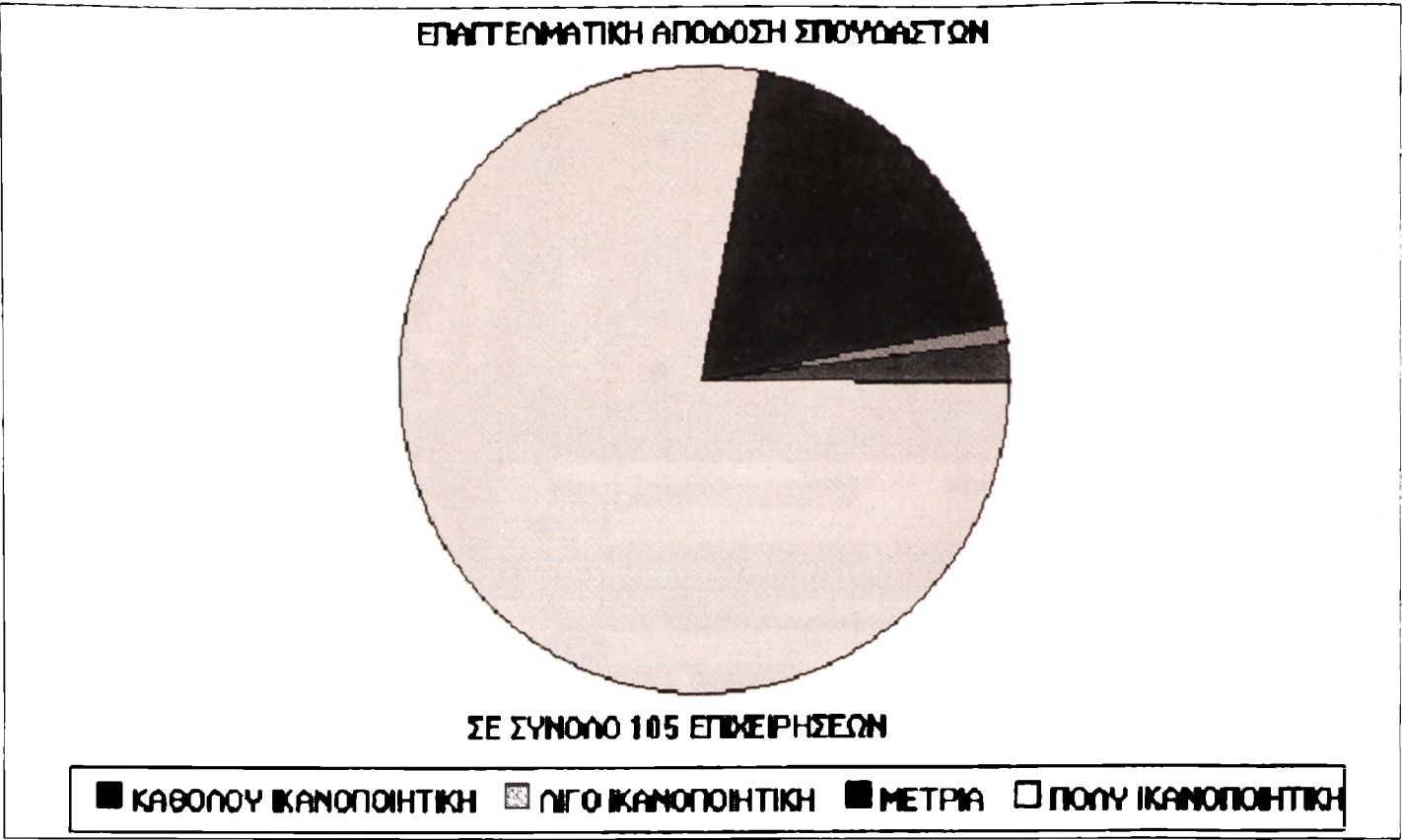
Σχήμα 3

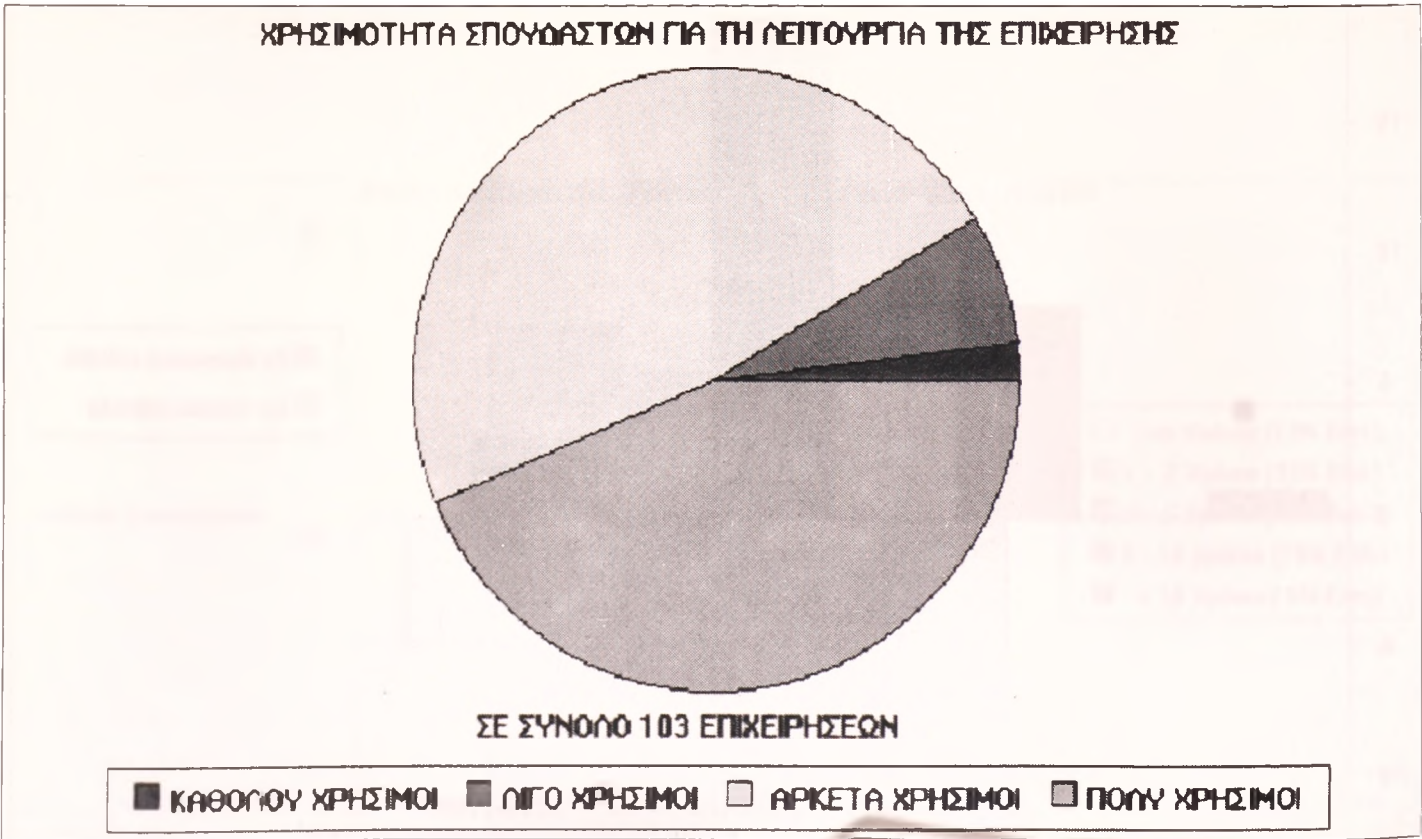
Σχήμα 4

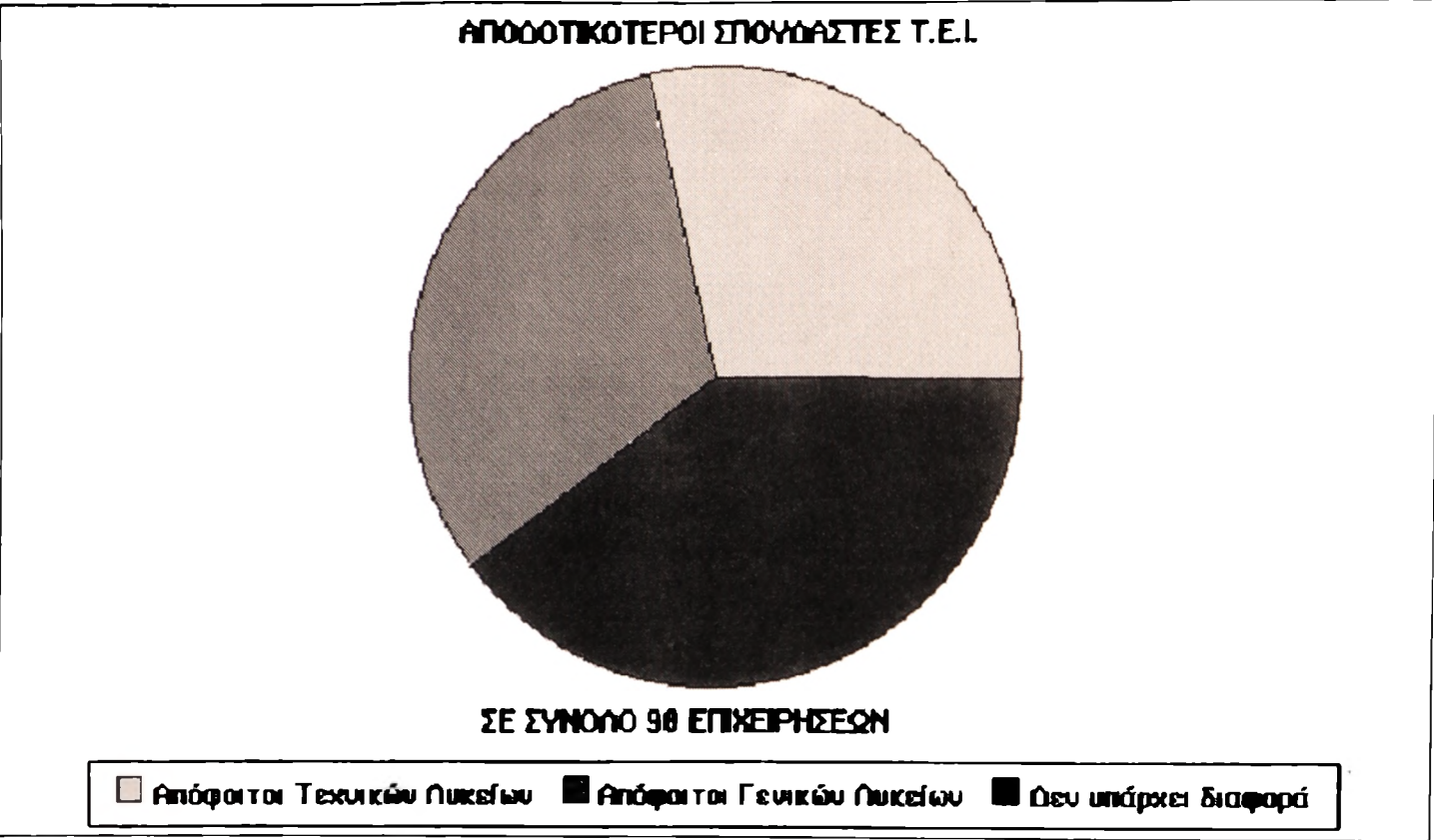
Σχήμα 5

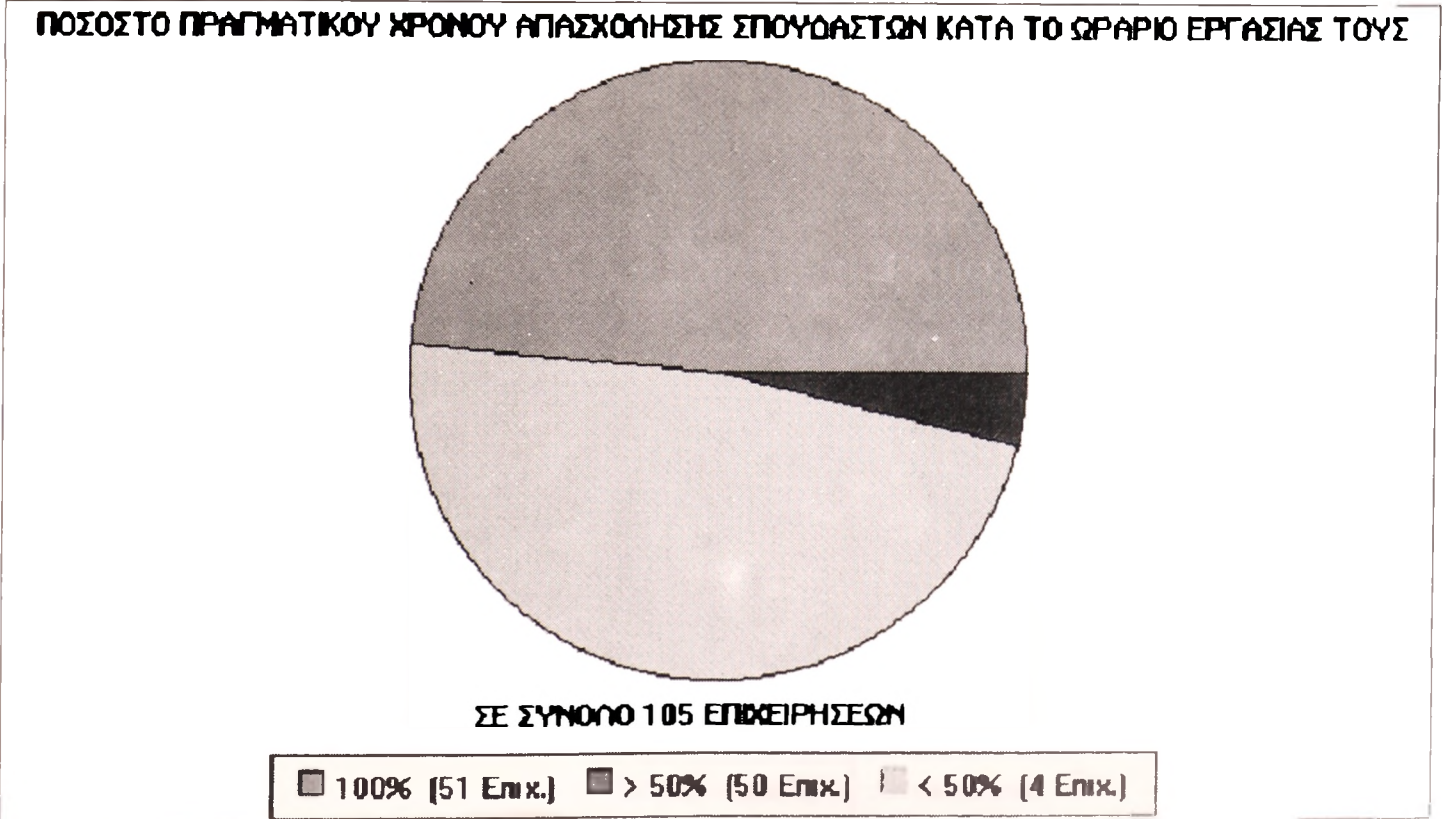
Σχήμα 6

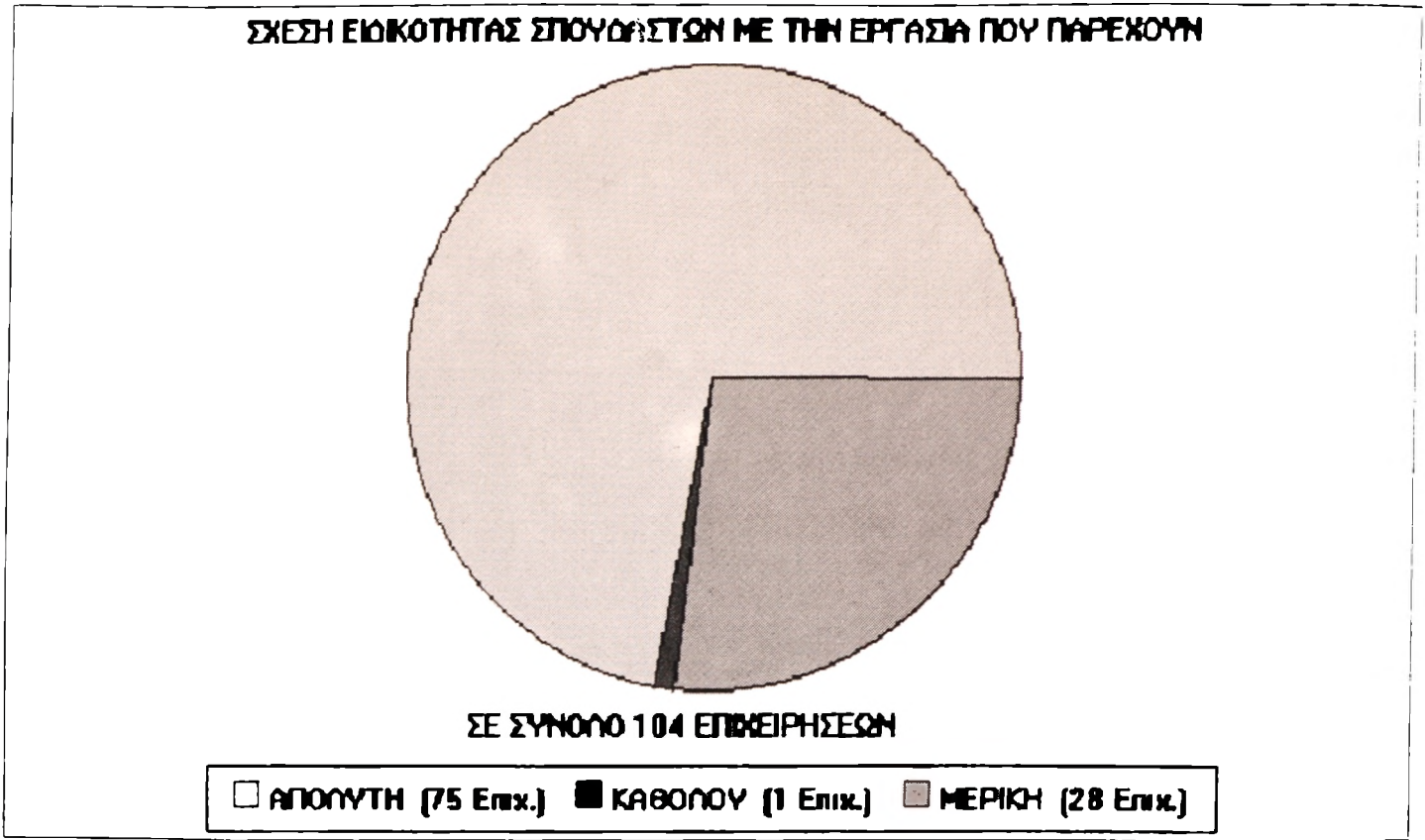
Σχήμα 7

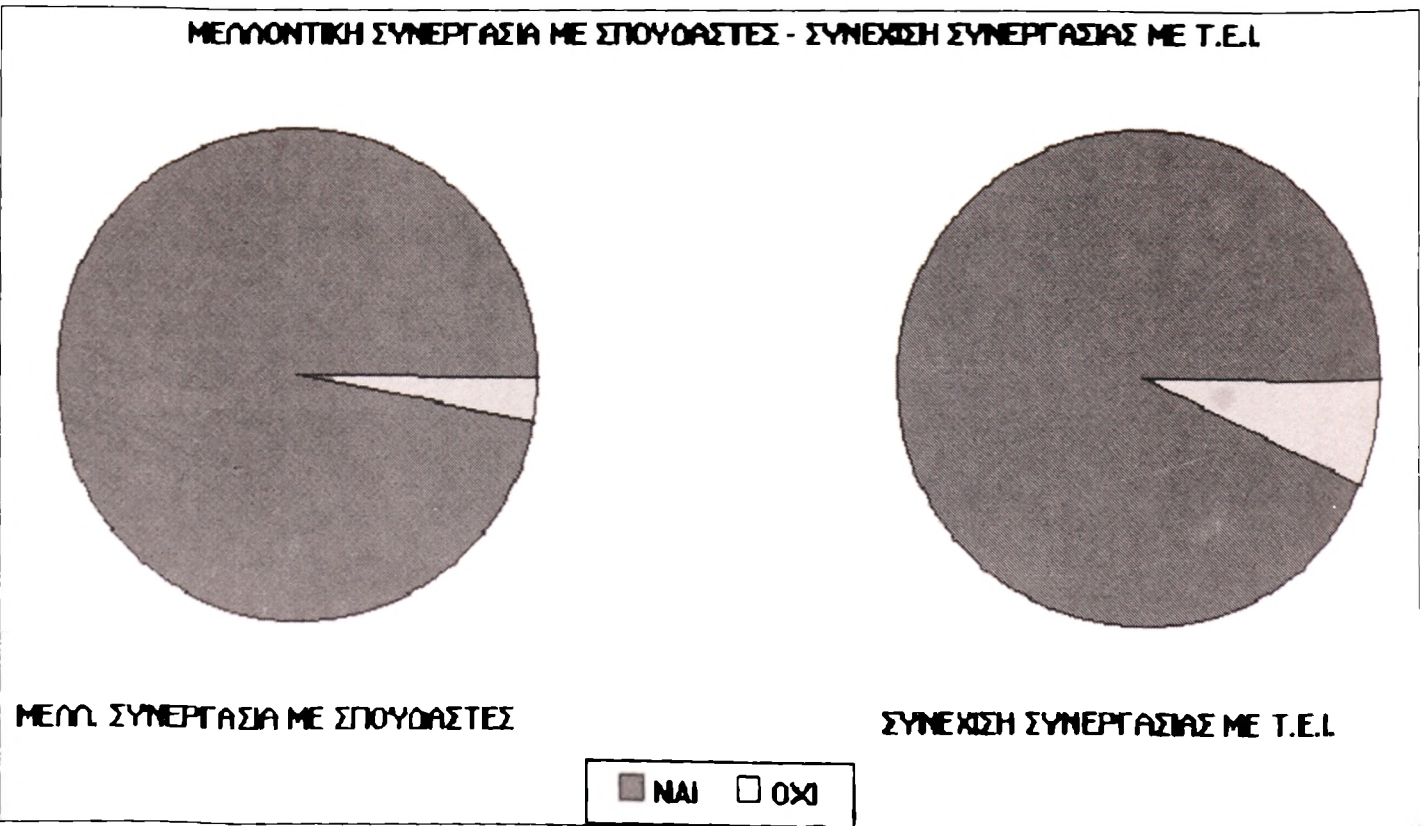
Σχήμα 8

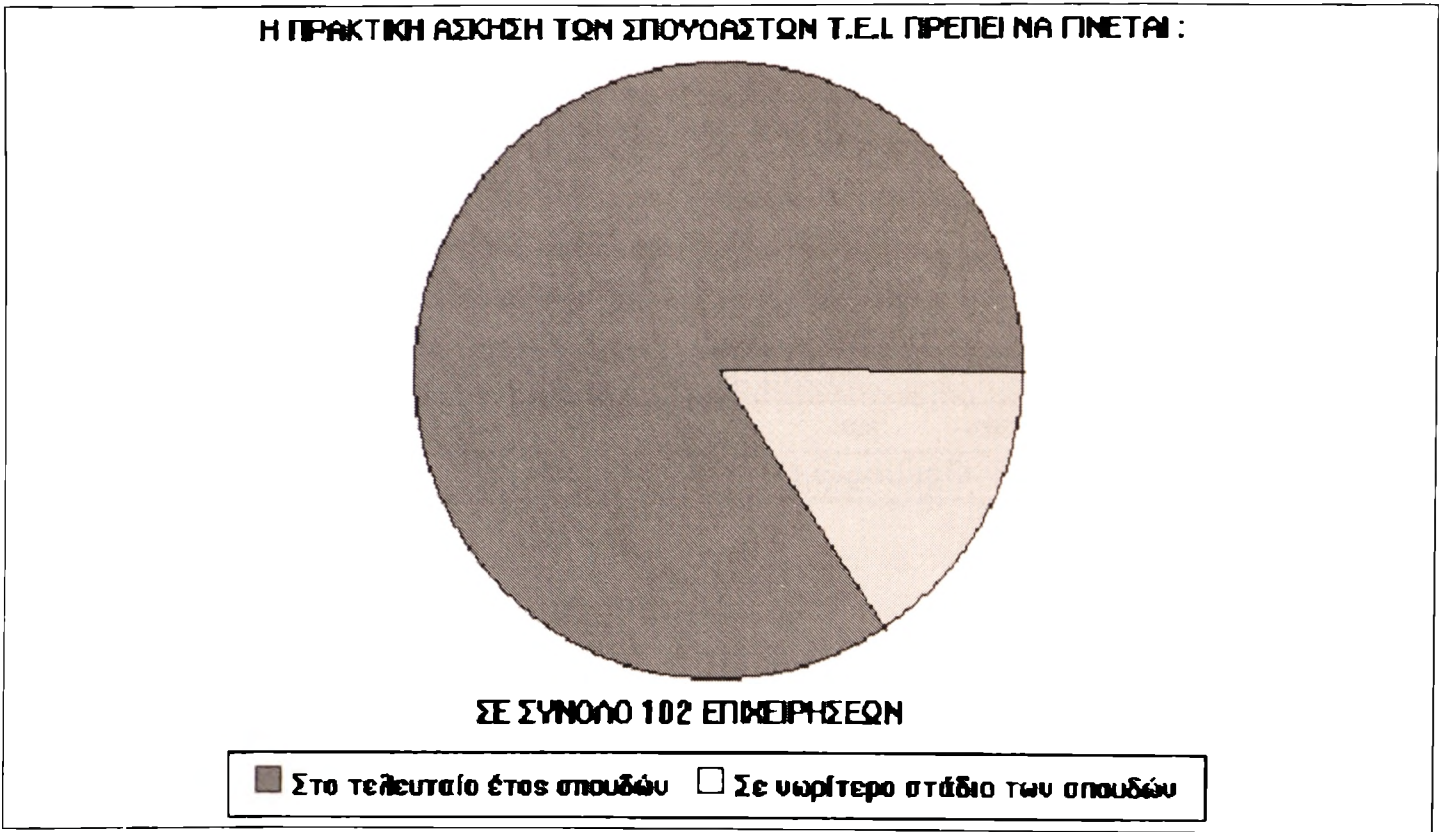
Σχήμα 9

Σχήμα 10

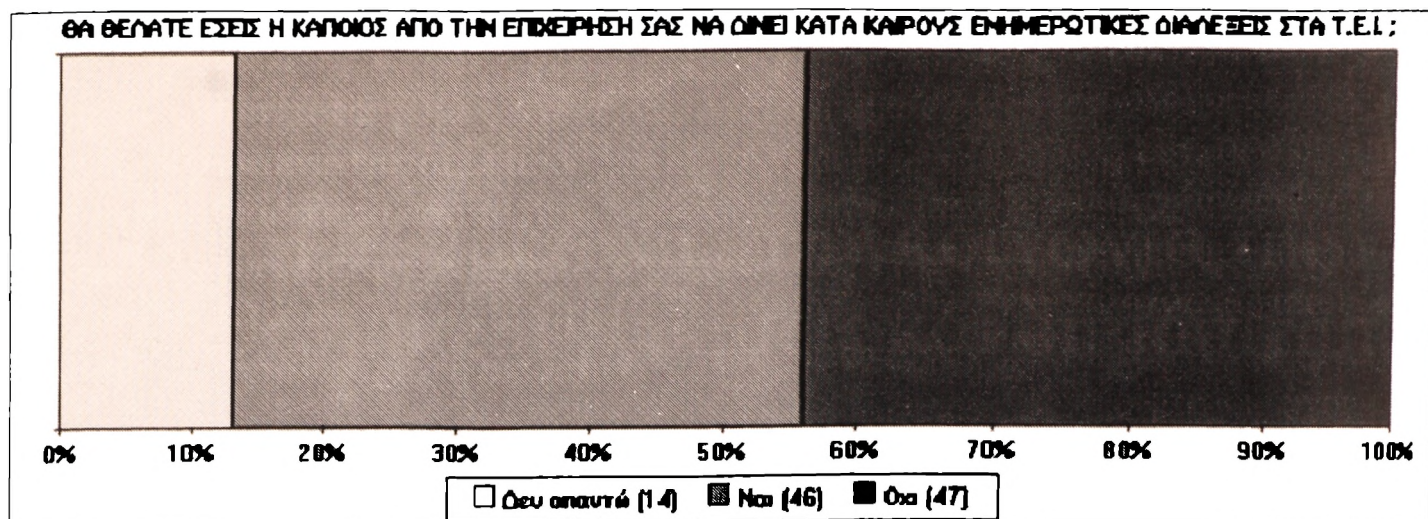
Σχήμα 11

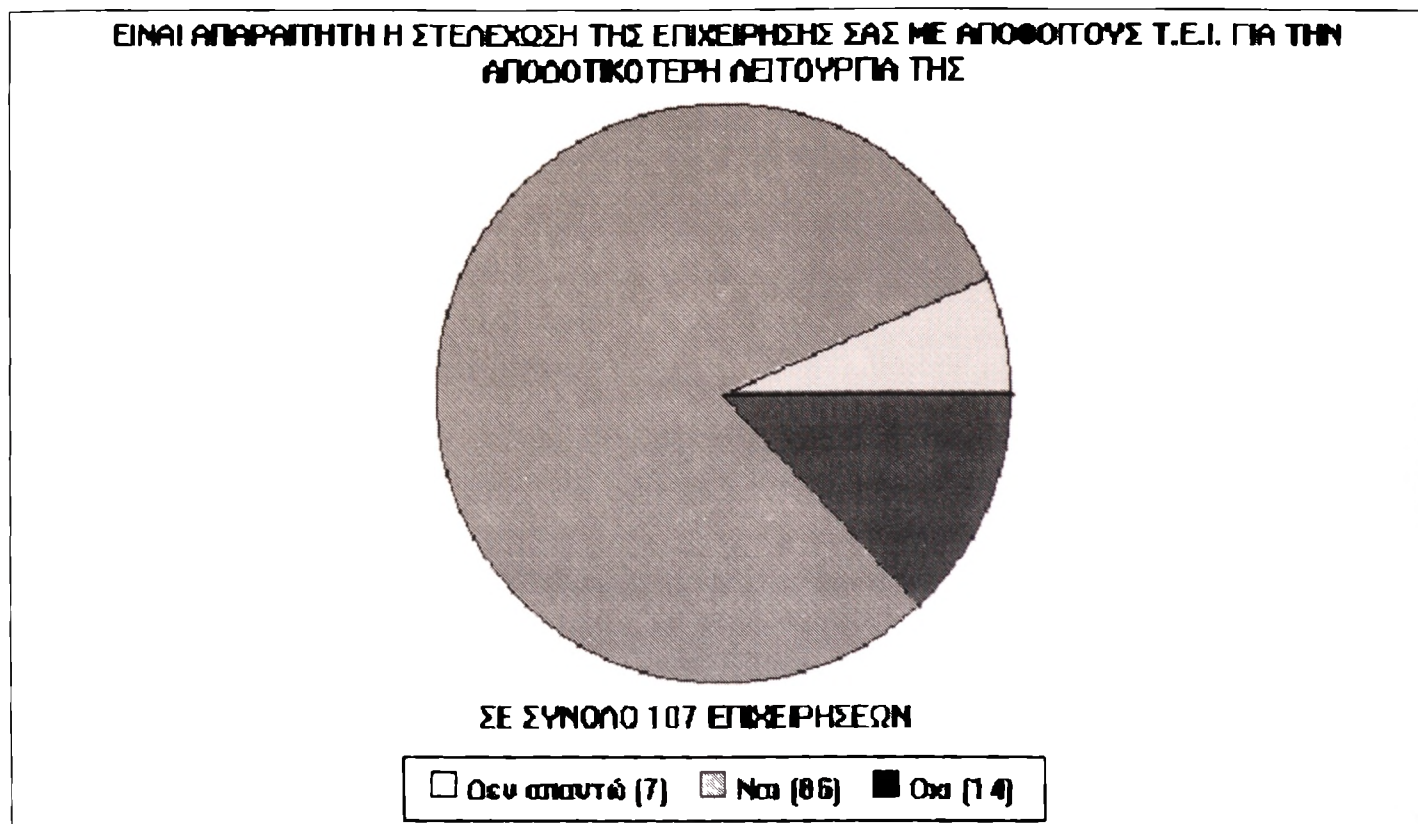
Σχήμα 12

Σχήμα 13

Σχήμα 14

Πηγές στοιχείων

1. Νόμος 1404/83 Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.
2. Οδηγός Σπουδών ΤΕΙ Πειραιά, Ιανουάριος 1996.
3. Οδηγός Σπουδών ΤΕΙ Αθήνας, Ιανουάριος 1996.
4. Οδηγός Σπουδών ΤΕΙ Χαλκίδας, Ιανουάριος 1996.
5. Οικονομικός Οδηγός των Ελληνικών Εταιρειών, ICAP, Αθήνα 1997.
6. Τελική έκθεση του υπό-έργου «Δημιουργία Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (GIS) Τελειοφοίτων Σπουδαστών ΤΕΙ, Υπ.Ε.Π.Θ., Ειδικός Λογαριασμός και Βιβλιοθήκη ΤΕΙ Πειραιά.
7. Χάρτες Ε.Σ.Υ.Ε.